

Automatisering Gids

'Schaf Informatica op middelbare school af' (2)

Laatste update: 5-9-2008

door: Chris Nap

Jan Friso Groote, directeur van de opleiding Informatica aan de Technische Universiteit Eindhoven, zegt dat het vak Informatica op middelbare scholen beter kan worden afgeschaft. Volgens Groote doet het vak meer kwaad dan goed voor de instroom van informaticastudenten in het hoger en wetenschappelijk informaticaonderwijs, die al jaren onder druk staat.

Groote stelt dat het vak Informatica op middelbare scholen 'stomvervelend' is en de goede studenten afschrikt later Informatica als studierichting te kiezen op hogeschool of universiteit. "Op de havo en het wvo is het vak optioneel. Het wordt op ongeveer 60 procent van de scholen aangeboden en kent geen centraal schriftelijk eindexamen. De docenten zijn onvoldoende gekwalificeerd, hebben een totaal gebrek aan kennis en geven doorgaans een soort spoedcursus computeren met een beetje Java-programmeren als je geluk hebt."

Groote deed zijn uitspraak tijdens een informele bijeenkomst met de studenten die het afgelopen collegejaar een studiebeurs ontvingen van Finalist IT Group. De studenten hebben aan de voorwaarden voldaan om ook komend jaar een studietoelage van 2400 euro van Finalist te ontvangen.

Finalist IT Group begon vorig jaar met de studiebeurzen om meer studenten naar de studie Technische Informatica aan de drie technische universiteiten in Nederland te trekken. Finalist gaat de komende jaren door met het verstrekken van in totaal 27 beurzen. Groote is lid van de jury die de beste studenten selecteerde.

Guido Josquin, een van de drie studenten die afgelopen jaar een studiebeurs van Finalist ontving, volgde het vak Informatica op de middelbare school en bevestigt het beeld dat Groote van Informatica op de middelbare school schetst: "We kwamen niet veel verder dan het bouwen van websites met php. We hebben ook een klein beetje Java gehad. Het is een cursus computeren die niet veel om het lijf heeft."

De belangstelling voor de lerarenopleidingen die informaticadocenten voor middelbare scholen moet afleveren, is volgens Groote buitengewoon teleurstellend. "In 2006, dat was het eerste jaar dat de lerarenopleiding voor Informatica werd aangeboden, volgden vijf mensen die. Dat liep in 2007 terug naar slechts één.

De 343 mensen die de korte Codi-omscholingscursus tot informaticadocent hebben gedaan, stromen weer uit omdat ze met pensioen gaan." Omdat de kwaliteit van het middelbaar informaticaonderwijs door het ontbreken van goede docenten op de middelbare scholen alleen nog verder achteruit zal gaan, pleit Groote voor afschaffing van het vak.

In de discussie die op [automatiseringgids.nl](http://www.automatiseringgids.nl) is ontstaan naar aanleiding van een webbericht over Grootes pleidooi om het vak Informatica op middelbare scholen af te schaffen, krijgt hij veel bijval. Zo schrijft R. Heinen: "De kennis die de middelbareschoolleerlingen krijgen aangereikt in dit vak, hebben ze zich vrijwel altijd zelf al eigen gemaakt. Dus leren ze niets en is het vak saai. Het is mijns inziens beter om middelbareschoolleerlingen eerst te leren wat informatie is. Verder denk ik dat het los hiervan ook veel beter is de lesruimte welke zou ontstaan bij afschaffing van informatica op de middelbare school te gebruiken om Natuur, Leven en Technologie-modules te onderwijzen."

Voor M. van Eekelen is afschaffen te makkelijk en zou het beter zijn als universiteiten een bijdrage leveren aan de kwaliteit en uitvoerbaarheid van het informaticavak op de middelbare scholen in Nederland. "Door leerplannen te maken, lesinhoud te leveren en docenten en promovendi ook eens een aantal lessen op een middelbare school te laten geven. In Nijmegen wordt dit vanuit de Radboud Universiteit reeds uitgevoerd."

middelbare school te laten geven. In Nijmegen wordt dit vanuit de Radboud Universiteit reeds succesvol gedaan: niet alleen voor Informatica. Ook scholieren die speciaal voor hen ingerichte lessen op de universiteit volgen, zijn in Nijmegen geen uitzondering.”

Giovanni Albers ziet niets in het ‘opdoeken van het vak’, omdat er dan geen opleiding in Nederland meer overblijft. “Het lijkt mij beter om het niveau te verbeteren in plaats van weer iets de prullenbak in te mikken. Verbetering betekent investeren, investeren is geld uitgeven. Hiervoor moet dit geld echter beschikbaar zijn. Als het al te moeilijk is om geratificeerde internationale verdragen (zoals gratis schoolboeken) al te duur is om uit te voeren, houd ik mijn hart vast binnen welke termijn er inderdaad en daadwerkelijk werk gemaakt wordt van het verbeteren van de kwaliteit en dus het niveau van de opleidingen in Nederland. Misschien kunnen we toch maar beter voor de echte vakopleidingen naar het buitenland gaan, zoals enkele van mijn kennissen zeggen?”

De discussie laat zien dat er rondom het onderwerp flink wat oud zeer te vinden is. Een anonieme deelnemer aan de discussie stelt voor om meteen ook het vak Informatica aan de hbo's op te doeken, omdat deze niet in staat zijn programmeurs af te leveren die direct in de praktijk inzetbaar zijn. Dat konden de individuele opleidingen van Volmac en Raet vroeger wel en bovendien veel sneller. “Daarnaast is mij hinderlijk opgevallen, dat deze ‘so called’ hogere opleidingen, onjuiste voorstellingen geven van allerlei technieken. Ze beheersen zelf het gestructureerd programmeren niet. Erger, soms kopiëren ze een techniek en plakken daar een eigen sticker op, maar bereiken nimmer het niveau van de commerciële. Helaas ervaren studenten dit ook. Erg naar om na vier jaar studie vast te stellen dat het bedrijfsleven toch verlangt dat men nog even de cursus doet. En nog gekker dat de studenten dan vertellen dat ze tijdens die korte, individuele cursus meer hebben geleerd dan in al die jaren daarvoor. Het wordt tijd dat bepaalde tradities weer in ere worden hersteld.”

Ewout Lap, recruitment en marketing manager van Finalist IT Group, ziet liever dat het informaticaonderwijs op de middelbare scholen verbetert dan dat het wordt afgeschaft. “Wij zijn voorstander van beter en professioneler informaticaonderwijs op de middelbare scholen zodat meer leerlingen het vak volgen en een opleiding volgen om er hun vak van te maken. We hebben die mensen nodig in het bedrijf, en we zijn niet het enige bedrijf dat om goed opgeleide afstudeerders zit te springen. Het verbeteren van het vak en vervolgens het verplicht stellen van het schoolvak kan daar een mooie bijdrage aan leveren. Er zijn verder technologische oplossingen beschikbaar die gebruikt kunnen worden om het rendement van de goede docenten omhoog te brengen, bijvoorbeeld door live-videoverbindingen te gebruiken in de lessen.”

Volgens Kees Rijsenbrij, teamleider Technische Informatica aan de Hogeschool van Amsterdam, hangt heel veel af van de middelbare school en de docent die het vak geeft. “Ik kan niet aan de leerlingen aflezen of ze informatica hebben gehad op de middelbare school. Ik ken middelbare scholen waar het heel enthousiasmerend Informatica wordt gegeven en waar echt leuke dingen worden gedaan. Ik denk wel dat het goed is voor de instroom in het hbo wanneer Informatica een verplicht vak wordt op de middelbare school, onder voorwaarden die de kwaliteit van het onderwijs borgen.”

Opvallend is dat Jan Friso Groote een van de drie opstellers is van het Sectorplan Informatica, een advies aan de minister van Onderwijs over het Nederlandse informaticaonderwijs en -onderzoek, dat in februari 2009 klaar moet zijn. Een plan is er nog niet. Groote wil de discussie over het middelbaar informaticaonderwijs op gang brengen om de standpunten te horen die binnen Informatica Nederland leven. Groote: “We kunnen op deze manier niet verder.”

De instroom van studenten in IT-studies die door hogescholen en universiteiten worden aangeboden, is de afgelopen zes jaar gevaarlijk gedaald. Voor het komende collegejaar is er een lichte stijging van de vooraanmeldingen voor IT-studies te zien. Groote: “De vraag naar mensen is enorm. De groei van de instroom van 7 procent zoals de aanmeldingscijfers laten zien, is nog steeds volstrekt onvoldoende om aan de vraag te voldoen. Er moet dus iets gebeuren, creatief en/of radicaal. We kunnen niet langer doorgaan met pappen en nathouden.”

© Sdu Uitgevers, Den Haag

Automatisering Gids biedt u:

meer dan 2000 whitepapers, business cases en reference cases.

Ga naar automatiseringgids.nl/whitepapers en bekijk het complete overzicht.
